Biuletyn Europejski nr 7(8)/ 2014*

SPIS TREŚCI

Informacje s. 2

Nowe akty prawne UE s. 4

Orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości UE

- **Podatki** s. 5
- **Prawo celne** s. 7
- **Cudzoziemcy** s. 8
- **Polityka społeczna** s. 9
- **Rolnictwo** s. 11
- **Swoboda świadczenia usług** s. 12
- **Zabezpieczenie społeczne** s. 12
- **Własność przemysłowa** s. 13

Orzecznictwo ETPCz s. 15

* Biuletyn opracowywany przez Wydział VII Prawa Europejskiego w Biurze Orzecznictwa NSA stanowi informację o wybranych aktach prawnych Unii Europejskiej i orzeczeniach Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz aktach prawnych Rady Europy i orzeczeniach Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, mogących mieć znaczenie dla orzecznictwa sądów administracyjnych; jest dostępny w bazie CBOIS oraz na stronie http://www.nsa.gov.pl/ w zakładce „Prawo europejskie w internecie”.

Informacje

- W dniach 23-24 czerwca 2014 r. w siedzibie Naczelnego Sądu Administracyjnego odbyła się konferencja podsumowująca projekt *„Niewykorzystany potencjał europejskiego dialogu sędziowskiego na przykładzie stosowania praw podstawowych przez sądy krajowe państw członkowskich”* (Projekt *w* ramach Programu Komisji Europejskiej *„Prawa podstawowe i obywatelstwo”*). Projekt był realizowany w latach 2012-2014 przez Europejski Instytut Uniwersytecki (EUI) we Florencji we współpracy z polskim Naczelnym Sądem Administracyjnym, Najwyższą Radą Sądownictwa Rumunii oraz instytucjami sądowymi z innych państw UE. Podczas konferencji wygłoszone zostały wykłady przedstawicieli europejskich i polskich najwyższych instytucji sądowych oraz zaprezentowano dokument „Stosowanie technik interakcji sądowej przez sądy krajowe w sprawach dotyczących praw podstawowych: wskazówki praktyczne”, przygotowany w ramach projektu. Dokument ten stanowi skrót i podsumowanie przygotowanego w ramach projektu z myślą o sędziach podręcznika „Techniki interakcji sądowej – ich potencjał i wykorzystanie w orzecznictwie dotyczącym europejskich praw podstawowych”.

- 5 czerwca 2014 r. Trybunał Sprawiedliwości UE wydał postanowienie w sprawie C-500/13 *Gmina Międzyzdroje przeciwko Ministrowi Finansów*, zainicjowanej pytaniem prejudycjalnym NSA, skierowanym postanowieniem z 25 czerwca 2013 r. w sprawie I FSK 1135/12 (zob. szerzej s. 7 biuletynu w części dotyczącej orzecznictwa TSUE; orzeczenie dostępne na stronie NSA w zakładce „Pytania prejudycjalne WSA i NSA”)

- 5 czerwca 2014 r. Trybunał Sprawiedliwości UE pod sygnaturą C-282/14 (sprawa *Stylinart*; dziedzina: Prawa podstawowe – Karta Praw Podstawowych) zarejestrował kolejne pytanie prejudycjalne sądu polskiego – Sądu Rejonowego w Rzeszowie. Zawiadomienie o pytaniu prejudycjalnym nie zostało dotychczas opublikowane w Dzienniku Urzędowym UE.

- 12 czerwca 2014 r. Trybunał Sprawiedliwości UE w sprawie C-28/14 *Ryszard Pańczyk przeciwko Dyrektorowi Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji* w Warszawie wydał postanowienie stwierdzające jego niewłaściwość do udzielenia odpowiedzi na pytania skierowane do niego przez Sąd Okręgowy w Częstochowie postanowieniem z dnia 20 grudnia 2013 r. (sygn. akt IV U 1470/12). TSUE uznał, że „Postanowienie odsyłające nie zawiera (…) żadnej informacji pozwalającej uznać, że sprawa w postępowaniu głównym dotyczy przepisów krajowych stosujących prawo Unii w rozumieniu art. 51 ust. 1 karty.”

- 19 czerwca 2014 r. Trybunał Sprawiedliwości UE w sprawie C-370/13 *Henryk Teisseyre, Jan Teisseyre przeciwko Ministrowi Skarbu* wydał postanowienie stwierdzające jego niewłaściwość do udzielenia odpowiedzi na pytanie prejudycjalne zadane przez NSA. TSUE uznał, że sytuacja, w której obywatel UE nie skorzystał z prawa do swobodnego przepływu taka jak ta rozpatrywana w sprawie, nie pozostaje w związku z którąkolwiek z sytuacji

objętych postanowieniami traktatu dotyczącymi swobodnego przemieszczania się osób, w szczególności z art. 21 TFUE.

- W dniu 26 czerwca 2014 r. Sąd Najwyższy na posiedzeniu Izby Karnej w składzie siedmiu sędziów podjął uchwałę dotyczącą możliwości wznowienia postępowania karnego w sprawach o okolicznościach faktycznoprawnych identycznych ze sprawą, w której Europejski Trybunał Praw Człowieka stwierdził naruszenie Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności. O rozstrzygnięcie rozbieżności w wykładni art. 540 § 3 k.p.k. występujących w orzecznictwie SN wniósł Pierwszy Prezes SN. W podjętej uchwale z dnia 26 czerwca 2014 r. (sygn. akt I KZP 14/14) Sąd Najwyższy stwierdził, że *„Potrzeba" wznowienia postępowania, o której mowa w art. 540 § 3 k.p.k., może dotyczyć nie tylko postępowania w sprawie, do której odnosi się rozstrzygnięcie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka o naruszeniu Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, ale także do innych postępowań karnych, w których zaistniało naruszenie postanowień Konwencji tożsame w układzie okoliczności faktycznoprawnych do stwierdzonego w orzeczeniu tego Trybunału wydanym przeciwko Polsce*".
  Sąd Najwyższy opowiedział się za szeroką interpretacją podstawy wznowienia postępowania w trybie przewidzianym art. 540 § 3 k.p.k., która stanowi realizację obowiązku przestrzegania w każdej sprawie praw i wolności człowieka. Jak podkreślił SN, kryterium tożsamości okoliczności faktycznoprawnych powoduje, że raz stwierdzone przez Trybunał naruszenie praw człowieka wywoła określony skutek w innych sprawach, w których takie samo naruszenie Konwencji miało miejsce. W rezultacie powyższe doprowadzi do pełniejszej realizacji zasady subsydiarności konwencyjnego systemu ochrony praw człowieka, zgodnie z którą to organy krajowe są w pierwszej kolejności odpowiedzialne za zapewnienie osobom pozostającym w ich jurysdykcji należytej ochrony praw zagwarantowanych w Konwencji.
  Skład siedmiu sędziów SN podejmujący przedmiotową uchwałę nie nadał jej mocy zasady prawnej w trybie art. 61 § 6 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym.
  Uchwała ma szansę przyczynić się do realizacji zasady subsydiarności leżącej u podstaw EKPCz.

- 1 lipca 2014 r. Republika Włoska przejęła od Grecji prezydencję w Unii Europejskiej. Wzrost gospodarczy i zatrudnienie, ochrona praw obywateli i umocnienie pozycji Europy na arenie międzynarodowej mają być priorytetami półrocznego przewodnictwa Włoch w UE. UE będą przewodniczyć kolejno Łotwa oraz Luksemburg. Program obejmujący trzy prezydencje, przygotowany przez te 3 kraje jest dostępny pod linkiem: http://issuu.com/it2014eu/docs/18-months-programme/1?e=12483200/8420851

- Ukazała się publikacja Europejskiego Urzędu Statystycznego *"Taxation trends in the European Union. Data for the EU Member States, Iceland and Norway"* (Trendy opodatkowania w Unii Europejskiej. Dane państw członkowskich UE, Islandii i Norwegii). Raport ten zawiera szczegółową analizę statystyczną i ekonomiczną systemu podatkowego państw członkowskich UE oraz Islandii i Norwegii. Publikacja jest dostępna w angielskiej wersji językowej pod linkiem: http://ec.europa.eu/taxation_customs/r

esources/documents/taxation/gen_info/economic_analysis/tax_structures/2014/report.pdf

Nowe akty prawne UE

- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) Nr 646/2014 z dnia 12 czerwca 2014 r. dotyczące klasyfikacji niektórych towarów według Nomenklatury scalonej (Dz. Urz. UE L 178 z 18 czerwca 2014 r., s. 2). Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym UE.

- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) Nr 668/2014 z dnia 13 czerwca 2014 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych (Dz. Urz. UE L 179 z 19 czerwca 2014 r., s. 36). Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie trzeciego dnia po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym UE.

- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) Nr 641/2014 z dnia 16 czerwca 2014 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 ustanawiającego przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej (Dz. Urz. UE L 181 z 20 czerwca 2014 r., s. 74). Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie siódmego dnia po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym UE. Niniejsze rozporządzenie obowiązuje w stosunku do wniosków o przyznanie pomocy odnoszących się do lat kalendarzowych po roku kalendarzowym 2014.

- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) Nr 671/2014 z dnia 18 czerwca 2014 r. w sprawie wydawania pozwoleń na przywóz w odniesieniu do wniosków złożonych w ciągu pierwszych siedmiu dni miesiąca czerwca 2014 r. w ramach kontyngentów taryfowych na przywóz mięsa drobiowego, otwartych rozporządzeniem (WE) nr 533/2007 (Dz. Urz. L 179 z 19 czerwca 2014 r., s. 68). Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 19 czerwca 2014 r.

Orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości UE*

[*)W przypadku wyroków TSUE publikowane fragmenty stanowią wybrane cytaty lub tezy.]

Podatki

Podatek dochodowy

Wyrok Trybunału z 5 czerwca 2014 r. w sprawach połączonych C-24/12 i C-27/12 X BV (C-24/12), TBG Limited (C-27/12) przeciwko Staatssecretaris van Financiën

Swobodny przepływ kapitału – Ograniczenia – Wypłata dywidend z państwa członkowskiego do należących do niego krajów i terytoriów zamorskich – Zakres stosowania prawa Unii – Szczególny reżim UE-KTZ

*) Prawo Unii należy interpretować w ten sposób, że nie sprzeciwia się ono środkowi podatkowemu państwa członkowskiego, który ogranicza przepływ kapitału pomiędzy owym państwem członkowskim a należącymi do niego krajami lub terytoriami zamorskimi realizując w sposób skuteczny i proporcjonalny cel zwalczania uchylania się od opodatkowania.

Wyrok Trybunału z 12 czerwca 2014 r. w sprawach połączonych C-39/13, C-40/13 i C-41/13 Inspecteur van de Belastingdienst/Noord/kantoor Groningen przeciwko SCA Group Holding BV (C-39/13), X AG I in. przeciwko Inspecteur van de Belastingdienst Amsterdam (C-40/13), oraz Inspecteur van de Belastingdienst Holland-Noord/kantoor Zaandam przeciwko MSA International Holdings BV, MSA Nederland BV (C-41/13)

„Swoboda przedsiębiorczości – Podatek dochodowy od osób prawnych – Jeden podmiot podatkowy złożony ze spółek tej samej grupy –Wniosek– Podstawy odmowy – Sytuacja, w której siedziba jednej lub kilku spółek zależnych, lub siedziba spółki dominującej znajduje się w innym państwie członkowskim – Brak stałego zakładu w państwie opodatkowania

*) W sprawach C-39/13 i C-41/13 art. 49 TFUE i art. 54 TFUE należy interpretować w ten sposób, iż sprzeciwiają się one prawu państwa członkowskiego, na podstawie którego spółka dominująca będąca rezydentem może utworzyć jeden podmiot podatkowy ze spółką pośrednio zależną będącą rezydentem, o ile posiada ona tę spółkę za pośrednictwem jednej lub kilku spółek będących rezydentami, lecz nie może ona tego uczynić, jeżeli posiada ona tę spółkę za pośrednictwem spółek nie będących rezydentami lub nie posiadających stałego zakładu w tym państwie członkowskim.

*) W sprawie C-40/13 art. 49 TFUE i art. 54 TFUE powinny być interpretowane w ten sposób, że sprzeciwiają się one prawu państwa członkowskiego, na podstawie którego system jednego podmiotu podatkowego jest przyznawany spółce dominującej będącej rezydentem, która posiada spółki zależne będące rezydentami, lecz wyłącza się taki system w przypadku spółek siostrzanych będących rezydentami, których wspólna spółka dominująca nie ma siedziby w tym państwie członkowskim i nie posiada tam stałego zakładu.

Wyrok Trybunału z 19 czerwca 2014 r. w sprawach połączonych C-53/13 i C-80/13 Strojírny Prostějov, a.s. (C-53/13), ACO Industries Tábor s.r.o. (C-80/13) przeciwko Odvolací finanční ředitelství

Swoboda świadczenia usług – Agencja pracy tymczasowej – Delegowanie pracowników przez agencję mającą siedzibę w innym państwie członkowskim – Ograniczenie – Przedsiębiorstwo wykorzystujące siłę roboczą – Pobór u źródła podatku dochodowego od tych pracowników – Obowiązek – Zapłata na rzecz budżetu państwa – Obowiązek – Przypadek pracowników oddelegowanych przez agencję krajową – Brak takich obowiązków

*) Artykuł 56 TFUE stoi na przeszkodzie przepisom takim jak przepisy rozpatrywane w postępowaniach przed sądami krajowymi, zgodnie z którymi spółki mające siedzibę w pierwszym państwie członkowskim, wykorzystujące pracowników zatrudnionych i oddelegowanych przez agencje pracy tymczasowej mające siedzibę w drugim państwie członkowskim, lecz działające w pierwszym państwie za pośrednictwem oddziału, są zobowiązane pobrać u źródła i zapłacić w pierwszym państwie zaliczkę na podatek dochodowy należny od wspomnianych pracowników, podczas gdy taki sam obowiązek nie jest przewidziany w przypadku spółek mających siedzibę w pierwszym państwie, które korzystają z usług agencji pracy tymczasowej mających siedzibę w tym samym państwie.

Podatek kapitałowy

Wyrok Trybunału z 12 czerwca 2014 r. w sprawie C-377/13 Ascendi Beiras Litoral e Alta, Auto Estradas das Beiras Litoral e Alta SA przeciwko Autoridade Tributária e Aduaneira

Odesłanie prejudycjalne – Pojęcie „sądu państwa członkowskiego”– Tribunal Arbitral Tributário – Dyrektywa 69/335/EWG – Artykuły 4 i 7 – Podwyższenie kapitału zakładowego spółki kapitałowej – Opłata skarbowa obowiązująca w dniu 1 lipca 1984 r. – Późniejsze zniesienie tej opłaty skarbowej, a następnie ponowne jej wprowadzenie

*) Artykuł 4 ust. 1 lit. c) i art. 7 ust. 1 i 2 dyrektywy Rady 69/335/EWG z dnia 17 lipca 1969 r. dotyczącej podatków pośrednich od gromadzenia kapitału, zmienionej dyrektywą Rady 85/303/EWG z dnia 10 czerwca 1985 r. należy intepretować w ten sposób, że sprzeciwiają się one ponownemu wprowadzeniu przez państwo członkowskie podatku kapitałowego od czynności podwyższenia kapitału zakładowego objętych zakresem stosowania pierwszego z tych przepisów, które podlegały takiemu podatkowi w dniu 1 lipca 1984 r., ale następnie zostały z niego zwolnione.

Podatek VAT

Wyrok Trybunału z 12 czerwca 2014 r. w sprawie C-461/12 Granton Advertising BV przeciwko Inspecteur van de Belastingdienst Haaglanden/kantoor Den Haag

Odesłanie prejudycjalne – Szósta dyrektywa VAT – Zwolnienia – Artykuł 13 część B lit. d) pkt 3 i 5 – Pojęcia „inne rodzaje papierów wartościowych” i „inne papiery handlowe” – System promocji sprzedaży – Karta rabatowa – Podstawa opodatkowania

*) Artykuł 13 część B lit. d) szóstej dyrektywy Rady 77/388/EWG z dnia 17 maja 1977 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich w odniesieniu do podatków obrotowych – wspólny system podatku od wartości dodanej: ujednolicona podstawa wymiaru podatku należy interpretować w ten sposób, że sprzedaż karty rabatowej takiej jak będąca przedmiotem postępowania głównego, nie stanowi transakcji odnoszącej się do „innych rodzajów papierów wartościowych” ani do „innych papierów handlowych” w rozumieniu odpowiednio pkt 5 i pkt 3 tego przepisu, obejmującego określone transakcje, które państwa członkowskie zwalniają z podatku od wartości dodanej.

Postanowienie Trybunału z 5 czerwca 2014 r. w sprawie C-500/13 Gmina

Międzyzdroje przeciwko Ministrowi Finansów

Odesłanie prejudycjalne – Podatek VAT – Dyrektywa 2006/112/WE – Odliczenie podatku naliczonego – Dobra inwestycyjne – Nieruchomości – Korekta odliczeń – Przepisy krajowe przewidujące dziesięcioletni okres korekty

*) Artykuły 167, 187 i 189 dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej oraz zasadę neutralności należy interpretować w ten sposób, że nie stoją one na przeszkodzie przepisom prawa krajowego takim jak przepisy w postępowaniu głównym, które w sytuacji, gdy przeznaczenie dobra inwestycyjnego stanowiącego nieruchomość ulega zmianie z wykonywania w pierwszej kolejności czynności niedających prawa do odliczenia podatku VAT na wykonywanie następnie czynności umożliwiających skorzystanie z tego prawa, przewidują dziesięcioletni okres korekty, licząc od chwili oddania do użytkowania dóbr inwestycyjnych oraz wykluczają w związku z tym korektę jednorazową w przeciągu jednego roku podatkowego.

Prawo celne

Wyrok Trybunału z 12 czerwca 2014 r. w sprawie C-75/13 SEK Zollagentur GmbH przeciwko Hauptzollamt Gießen

Unia celna i wspólna taryfa celna – Usunięcie towaru podlegającego należnościom celnym przywozowym spod dozoru celnego - Powstanie długu celnego

*) Artykuły 50 i 203 rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiającego Wspólnotowy kodeks celny, zmienionego rozporządzeniem (WE) nr 648/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 kwietnia 2005 r. należy interpretować w ten sposób, że towar składowany czasowo należy uznać za usunięty spod dozoru celnego jeżeli został on zgłoszony w ramach procedury zewnętrznego tranzytu wspólnotowego, lecz nie opuścił składu i nie został przedstawiony w urzędzie celnym przeznaczenia, mimo że w urzędzie tym przedstawiono dokumenty tranzytowe.

*) Artykuł 203 ust. 3 rozporządzenia nr 2913/92 zmienionego rozporządzeniem nr 648/2005 należy interpretować w ten sposób, że w okolicznościach takich jak w postępowaniu głównym, w wypadku usunięcia towaru spod dozoru celnego, osoba, która jako upoważniony nadawca wprowadziła tenże towar do procedury zewnętrznego tranzytu wspólnotowego jest dłużnikiem w rozumieniu tego przepisu.

Wyrok Trybunału z 12 czerwca 2014 r. w sprawie C-330/13 Łukojł Neftochim Burgas AD przeciwko Naczałnik na Mitniczeski punkt Pristaniszte Burgas Centyr pri Mitnica Burgas

Odesłanie prejudycjalne – Wspólna taryfa celna – Nomenklatura scalona – Klasyfikacja towarów – Towar opisany jako „olej ciężki, olej smarowy lub pozostały olej do przeprowadzenia procesu specyficznego” – Pozycje 2707 i 2710 – Składniki aromatyczne i składniki niearomatyczne – Związek między Nomenklaturą scaloną a Systemem Zharmonizowanym

*) Kryterium, które należy uwzględnić w celu dokonania klasyfikacji produktu posiadającego właściwości takie jak produkt będący przedmiotem postępowania głównego do pozycji 2707 lub do pozycji 2710 Nomenklatury scalonej zawartej w załączniku I do rozporządzenia Rady

(EWG) nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej taryfy celnej, zmienionym rozporządzeniem Komisji (UE) nr 1006/2011 z dnia 27 września 2011 r., jest masa składników aromatycznych w stosunku do składników niearomatycznych.

*) Wyrażenie „składniki aromatyczne" zawarte w dziale 27 Nomenklatury scalonej zawartej w załączniku I do rozporządzenia nr 2658/87, zmienionym rozporządzeniem nr 1006/2011, powinno być interpretowane jako mające szersze znaczenie niż wyrażenie „węglowodory aromatyczne".

*) Do sądów krajowych należy co do zasady ustalenie najbardziej właściwej metody w celu określenia zawartości składników aromatycznych w danym produkcie dla potrzeb dokonania klasyfikacji tego produktu do pozycji 2707 lub do pozycji 2710 Nomenklatury scalonej zawartej w załączniku I do rozporządzenia nr 2658/87, zmienionym rozporządzeniem nr 1006/2011.

*) Punkt 1 not wyjaśniających do Nomenklatury scalonej zawartej w załączniku I do rozporządzenia nr 2658/87, zmienionym rozporządzeniem nr 1006/2011, dotyczących podpozycji 2707 99 91 i 2707 99 99 tej Nomenklatury scalonej należy interpretować w ten sposób, że nie ma on charakteru wyczerpującego, co oznacza, iż produkt należący do pozycji 2707 rzeczonej Nomenklatury scalonej, który nie może być jednak zaklasyfikowany do szczegółowej podpozycji, powinien być zaklasyfikowany do podpozycji 2707 99 99 tejże Nomenklatury scalonej.

Cudzoziemcy

Wyrok Trybunału z dnia 5 czerwca 2014 r. w sprawie C-146/14 Bashir Mohamed Ali Mahdi

Wizy, azyl, imigracja i inne polityki swobodnego przepływu osób —Dyrektywa 2008/115/WE — wydalenie nielegalnie przebywającego obywatela państwa trzeciego – art. 15 – umieszczenie w ośrodku detencyjnym – przedłużenie okresu stosowania środka detencyjnego — obowiązki organu administracyjnego lub sądowego — kontrola sądowa — obywatel państwa trzeciego bez dokumentów tożsamości— przeszkody w wykonaniu decyzji o wykonaniu wydalenia – odmowa przedstawicielstwa dyplomatycznego państwa pochodzenia zainteresowanego wydania wymaganego dokumentu podróży – ryzyko ucieczki – rozsądna perspektywa wydalenia – brak gotowości współpracy – ewentualny obowiązek danego państwa członkowskiego wydania czasowego dokumentu dotyczącego statusu prawnego osoby.

*) Art. 15 ust. 3 i 6 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/115/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie wspólnych norm i procedur stosowanych przez państwa członkowskie w odniesieniu do powrotów nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich w świetle art. 6 oraz 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej należy interpretować w ten sposób, że każda decyzja, którą właściwy organ administracyjny wydaje po upływie maksymalnego okresu stosowania pierwotnego środka detencyjnego wobec obywatela państwa trzeciego, w przedmiocie przedłużenia okresu stosowania środka detencyjnego, musi zapaść w formie pisemnej i zawierać podstawy prawne i faktyczne.

*) Art. 15 ust. 3 i 6 dyrektywy 2008/115 należy interpretować w ten sposób, że kontrola wniosku o przedłużenie środka

detencyjnego wobec obywatela państwa trzeciego, sprawowana przez organ sądowy, musi mu pozwalać orzekać merytorycznie w danym przypadku o przedłużeniu okresu stosowania środka detencyjnego, o jego zamianie na łagodniejszy środek lub o zwolnieniu obywatela państwa trzeciego; organ sądowy jest uprawniony do oparcia swojego rozstrzygnięcia na ustaleniach faktycznych i dowodach przedłożonych mu przez wnioskujący organ administracyjny, jak również na faktach, dowodach i stanowiskach przedłożonych w trakcie postępowania sądowego.

*) Art. 15 ust. 1 i 6 dyrektywy 2008/115 należy interpretować w ten sposób, że sprzeciwia się on uregulowaniu krajowemu takiemu jak w postępowaniu głównym, zgodnie z którym pierwszy wynoszący sześć miesięcy okres zastosowania środka detencyjnego, może zostać przedłużony tylko z tego powodu, że dany obywatel państwa trzeciego nie posiada żadnego dokumentu tożsamości. Do sądu krajowego, w okolicznościach danej sprawy należy ocena, podejmowana w celu ustalenia czy wobec obywatela państwa trzeciego może zostać skutecznie zastosowany łagodniejszy środek lub czy istnieje w jego przypadku ryzyko ucieczki.

*) Art. 15 ust. 6 lit. a dyrektywy 2008/115 należy interpretować w ten sposób, że w przypadku obywatela państwa trzeciego, w okolicznościach takich jak w postępowaniu głównym, który nie otrzymał żadnego dokumentu tożsamości umożliwiającego jego deportację z danego państwa członkowskiego, tylko wówczas można przyjąć „brak współpracy“ w rozumieniu tego przepisu, jeżeli analiza zachowania obywatela państwa trzeciego podczas odosobnienia wykaże, że nie współpracował on przy wykonaniu deportacji oraz że wykonanie to na skutek tegoż zachowania będzie trwało dłużej niż przewidywano; ocena w tym zakresie należy do sądu pytającego.

*) Dyrektywę 2008/115 należy interpretować w ten sposób, że państwo członkowskie nie jest zobowiązane do wystawienia obywatelowi państwa trzeciego nieposiadającemu żadnego dokumentu tożsamości lub który nie otrzymał takich dokumentów z kraju pochodzenia, własnego zezwolenia na pobyt lub innego dokumentu uprawniającego do pobytu, w sytuacji gdy sędzia krajowy zwolnił obywatela państwa trzeciego z uzasadnieniem, że nie ma już rozsądnych perspektyw jego wydalenia w rozumieniu art. 15 ust. 4 tej dyrektywy. Państwo członkowskie ma jednak w takim przypadku obowiązek wystawienia obywatelowi państwa trzeciego pisemnego potwierdzenia jego sytuacji.

Polityka społeczna

Wyrok Trybunału z 12 czerwca 2014 r. w sprawie C-118/13 Gülay Bollacke przeciwko K + K Klaas & Kock B.V. & Co. KG

Odesłanie prejudycjalne – Polityka społeczna – Dyrektywa 2003/88/WE – Organizacja czasu pracy – Coroczny płatny urlop – Ekwiwalent pieniężny w wypadku zgonu

*) Wykładni art. 7 dyrektywy 2003/88/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 listopada 2003 r. dotyczącej niektórych aspektów organizacji czasu pracy należy dokonywać w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie krajowym przepisom prawa lub praktyce, takim jak rozpatrywane w postępowaniu głównym, które stanowią, iż prawo do corocznego płatnego urlopu wygasa, a prawo do ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop nie powstaje w sytuacji, gdy stosunek pracy ustaje wskutek śmierci pracownika. Prawo do takiego ekwiwalentu nie może zależeć od

wcześniejszego złożenia przez zainteresowaną osobę stosownego wniosku w tym względzie.

Wyrok Trybunału z 19 czerwca 2014 r. w sprawie C-507/12 Jessy Saint Prix przeciwko Secretary of State for Work and Pensions

Odesłanie prejudycjalne – Artykuł 45 TFUE – Dyrektywa 2004/38/WE – Artykuł 7 – Pojęcie „pracownika" – Obywatelka Unii Europejskiej, która zaprzestała pracy ze względu na ograniczenia związane z ciążą i okresem poporodowym

*) Artykuł 45 TFUE należy interpretować w ten sposób, że kobieta, która zaprzestaje pracy lub poszukiwania pracy z uwagi na fizyczne ograniczenia wynikające z zaawansowanej ciąży i okresu poporodowego, zachowuje status „pracownika" w rozumieniu tego artykułu, pod warunkiem że powróci do pracy lub znajdzie inną pracę w rozsądnym okresie po urodzeniu dziecka.

Wyrok Trybunału z 19 czerwca 2014 r. W sprawach połączonych od C-501/12 do C-506/12, C-540/12 i C-541/12 Thomas Specht (C-501/12), Jens Schombera (C-502/12), Alexander Wieland (C-503/12), Uwe Schönefeld (C-504/12),Antje Wilke (C-505/12), Gerd Schini (C-506/12) przeciwko Land Berlin oraz Rena Schmeel (C-540/12), Ralf Schuster (C-541/12) przeciwko Bundesrepublik Deutschland

Odesłanie prejudycjalne – Polityka społeczna – Dyrektywa 2000/78/WE – Równość traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy – Artykuł 2, art. 3 ust. 1 lit. c) i art. 6 ust. 1 – Dyskryminacja bezpośrednia ze względu na wiek – Wynagrodzenie podstawowe urzędników, którego wysokość zależy od wieku – Uregulowanie przejściowe – Utrzymywanie się odmiennego traktowania – Uzasadnienie – Prawo do odszkodowania – Odpowiedzialność państwa członkowskiego – Zasady równoważności i skuteczności

*) Artykuł 3 ust. 1 lit. c) dyrektywy Rady 2000/78/WE z dnia 27 listopada 2000 r. ustanawiającej ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy należy interpretować w ten sposób, że warunki wynagrodzenia urzędników należą do zakresu zastosowania tej dyrektywy.

*) Artykuł 2 i art. 6 ust. 1 dyrektywy 2000/78 należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie przepisowi prawa krajowego takiemu jak przepis sporny w postępowaniu głównym, zgodnie z którym szczebel podstawowego wynagrodzenia urzędnika w ramach każdej grupy zaszeregowania jest określany w momencie jego zatrudnienia stosownie do jego wieku.

*) Artykuł 2 i art. 6 ust. 1 dyrektyw 2000/78 należy interpretować w ten sposób, że nie stoją one na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu takiemu jak uregulowanie sporne w postępowaniach głównych, definiującemu warunki przeszeregowania w ramach nowego systemu urzędników mianowanych przed wejściem w życie tego uregulowania i przewidującemu, po pierwsze, że szczebel wynagrodzenia w ramach nowego systemu wynagrodzeń jest określany wyłącznie na podstawie samej kwoty wynagrodzenia podstawowego uzyskanego zgodnie ze starym systemem wynagrodzeń, który był oparty na dyskryminacji urzędników ze względu na wiek, i po drugie, że dalszy awans do wyższych szczebli wynagrodzenia oblicza się wyłącznie na podstawie okresu doświadczenia zdobytego od momentu wejścia w życie tego uregulowania.

*) W okolicznościach takich jak okoliczności postępowań głównych prawo Unii, a w szczególności art. 17 dyrektywy 2000/78, nie wymaga przyznania dyskryminowanym urzędnikom z mocą wsteczną kwoty odpowiadającej różnicy pomiędzy wynagrodzeniem rzeczywiście uzyskanym a wynagrodzeniem odpowiadającym najwyższemu szczeblowi w ich grupie

zaszeregowania. Na sądzie odsyłającym spoczywa obowiązek zweryfikowania, czy spełnione są wszystkie przesłanki sformułowane w orzecznictwie Trybunału, by Republika Federalna Niemiec poniosła odpowiedzialność na podstawie prawa Unii.

*) Prawo Unii nie stoi na przeszkodzie przepisowi prawa krajowego takiemu jak przepis sporny w postępowaniach głównych, który przewiduje obowiązek dochodzenia przez urzędnika jego prawa do świadczeń pieniężnych, które nie wynikają bezpośrednio z ustawy, w relatywnie krótkim terminie, a mianowicie przed zakończeniem realizacji bieżącego budżetu, jeżeli przepis ten nie narusza ani zasady równoważności, ani zasady skuteczności. Do sądu odsyłającego należy ustalenie, czy w postępowaniach głównych przesłanki te zostały spełnione.

Rolnictwo

Wyrok Trybunału z 5 czerwca 2014 r. w sprawie C-105/13 P. J. Vonk Noordegraaf przeciwko Staatssecretaris van Economische Zaken

Rolnictwo – Wspólna polityka rolna – System płatności jednolitych – Rozporządzenie (WE) nr 73/2009 – Artykuły 34, 36 i 137 – Uprawnienia do płatności – Podstawa obliczania – Premie wypłacone w odniesieniu do bydła i działek znajdujących się w posiadaniu rolnika w trakcie okresu referencyjnego – Zmiana sposobów ustalania powierzchni działek rolnych – Zmniejszenie liczby hektarów kwalifikujących się do wsparcia – Wniosek rolnika zmierzający do zmniejszenia liczby i zwiększenia wartości jednostkowej uprawnień do płatności – Rozporządzenie (WE) nr 796/2004 – Artykuł 73a ust. 2a – Dopuszczalność

*) Artykuł 73a ust. 2a rozporządzenia Komisji (WE) nr 796/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wdrażania zasady współzależności, modulacji oraz zintegrowanego systemu administracji i kontroli przewidzianych w rozporządzeniach Rady (WE) nr 1782/2003 i (WE) nr 73/2009, oraz wdrażania zasady współzależności przewidzianej w rozporządzeniu Rady (WE) nr 479/2008, zmienionego rozporządzeniem Komisji (WE) nr 380/2009 z dnia 8 maja 2009 r., należy interpretować w ten sposób, że uprawnienia do płatności przyznane rolnikowi powinny zostać ponownie przeliczone w sytuacji, gdy przy początkowym ustalaniu uprawnień do płatności kwota referencyjna tego rolnika została podzielona przez zbyt dużą liczbę hektarów ze względu na stosowane ówcześnie w danym państwie członkowskim metody określania powierzchni działek rolnych. Artykuł 137 rozporządzenia Komisji (WE) nr 73/2009 z dnia 19 stycznia 2009 r. ustanawiającego wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego dla rolników w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiającego określone systemy wsparcia dla rolników, zmieniającego rozporządzenia (WE) nr 1290/2005, (WE) nr 247/2006, (WE) nr 378/2007 oraz uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1782/2003, nie ma zastosowania do korekty na podstawie art. 73a ust. 2a rozporządzenia nr 796/2004.

Swoboda świadczenia usług

Wyrok Trybunału z 12 czerwca 2014 r. w sprawie C-156/13 Digibet Ltd, Gert Albert przeciwko Westdeutsche Lotterie GmbH & Co. OHG,

Odesłanie prejudycjalne – Swoboda świadczenia usług – Artykuł 56 TFUE – Gry losowe – Uregulowanie przewidujące zakazy dotyczące gier losowych w Internecie, których nie stosowano w określonym czasie w jednej jednostce federalnej państwa członkowskiego – Spójność – Proporcjonalność

*) Artykuł 56 TFUE należy interpretować w ten sposób, że nie sprzeciwia się on uregulowaniu wspólnemu dla większości jednostek federalnych państwa członkowskiego o strukturze federacji, które co do zasady zakazuje organizowania i pośredniczenia w grach losowych w Internecie, podczas gdy jedna jednostka federalna przez określony czas utrzymywała w mocy łagodniejsze przepisy współistniejące z restryktywnymi przepisami innych jednostek federalnych, zakładając że takie uregulowanie może spełniać ustanowione przez orzecznictwo Trybunału wymogi proporcjonalności, co podlega kontroli należącej do sądu odsyłającego.

Zabezpieczenie społeczne

Wyrok Trybunału z 5 czerwca 2014 r. w sprawie C-255/13 I przeciwko Health Service Executive

Odesłanie prejudycjalne – Zabezpieczenie społeczne – Rozporządzenie (WE) nr 883/2004 – Artykuł 19 ust. 1 i art. 20 ust. 1 i 2 – Rozporządzenie (WE) nr 987/2009 – Artykuł 11 – Obywatel państwa członkowskiego ubezpieczony w państwie zamieszkania – Wystąpienie ciężkiej i nagłej choroby podczas wakacji w innym państwie członkowskim – Osoba zmuszona do pozostania w tym drugim państwie przez jedenaście lat z powodu swojej choroby i dostępności wyspecjalizowanej opieki medycznej w pobliżu miejsca, w którym mieszka – Udzielanie świadczeń rzeczowych w tym drugim państwie – Pojęcia „zamieszkania" i „pobytu"

*****) Artykuł 1 lit. j) i k) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego należy interpretować w ten sposób, że do celów art. 19 ust. 1 lub art. 20 ust. 1 i 2 wspomnianego rozporządzenia, w wypadku gdy obywatel Unii, który zamieszkiwał w pierwszym państwie członkowskim, został dotknięty ciężkim i nagłym schorzeniem podczas wakacji w drugim państwie członkowskim i jest zmuszony do pozostania przez jedenaście lat w tym ostatnim państwie ze względu na wspomniane schorzenie oraz dostępność wyspecjalizowanej opieki medycznej w pobliżu miejsca, w którym mieszka, należy go uważać za „przebywającego" w tym drugim państwie członkowskim, gdy zwykły ośrodek jego interesów życiowych znajduje się w pierwszym państwie członkowskim. Do sądu krajowego należy określenie zwykłego ośrodka interesów życiowych owego obywatela poprzez dokonanie oceny wszystkich istotnych okoliczności faktycznych i wzięcie pod uwagę jego woli, wynikającej ze wspomnianych okoliczności faktycznych, ponieważ wyłącznie okoliczność, że rzeczony obywatel pozostawał w drugim państwie członkowskim przez długi okres, nie wystarcza, jako taka i sama w sobie, aby uznać, że ma on miejsce zamieszkania w tym państwie.

Własność przemysłowa

Wyrok Trybunału z 19 czerwca 2014 r. w sprawach połączonych C-217/13 i C-218/13 Oberbank AG (C-217/13), Banco Santander SA (C-218/13), Santander Consumer Bank AG (C-218/13) przeciwko Deutscher Sparkassen- und Giroverband eV

Odesłanie prejudycjalne – Znaki towarowe – Dyrektywa 2008/95/WE – Artykuł 3 ust. 1 i 3 – Znak towarowy w postaci bezkonturowego koloru czerwonego, zarejestrowany dla usług bankowych – Wniosek o unieważnienie prawa do znaku towarowego – Charakter odróżniający uzyskany w następstwie używania – Dowód – Badanie opinii – Moment, w którym musi być nabyty charakter odróżniający w następstwie używania – Ciężar dowodu

*) Artykuł 3 ust. 1 i 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/95/WE z dnia 22 października 2008 r. mającej na celu zbliżenie ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do znaków towarowych należy interpretować w ten sposób, iż stoi on na przeszkodzie wykładni prawa krajowego, zgodnie z którą w postępowaniach, w których podnoszona jest kwestia, czy znak towarowy w postaci bezkonturowego koloru uzyskał charakter odróżniający w następstwie używania, konieczne jest we wszystkich przypadkach, aby przeprowadzone wśród konsumentów badanie opinii wykazało poziom rozpoznawalności tego znaku towarowego wynoszący co najmniej 70%.

*) Artykuł 3 ust. 3 zdanie pierwsze dyrektywy 2008/95 należy interpretować w ten sposób, że w sytuacji gdy państwo członkowskie nie skorzystało z uprawnienia przewidzianego w art. 3 ust. 3 zdanie drugie tej dyrektywy, w toku postępowania w przedmiocie unieważnienia prawa do znaku towarowego dotyczącego znaku towarowego pozbawionego samoistnego charakteru odróżniającego, w celu dokonania oceny, czy ten znak towarowy uzyskał charakter odróżniający w następstwie używania, należy zbadać, czy uzyskał on taki charakter przed datą złożenia wniosku o rejestrację tego znaku. W tym względzie jest bez znaczenia, że właściciel kwestionowanego znaku towarowego podnosi, iż w każdym razie uzyskał charakter odróżniający w następstwie używania po dacie złożenia wniosku o rejestrację, aczkolwiek jeszcze przed datą jego rejestracji.

*) Artykuł 3 ust. 3 zdanie pierwsze dyrektywy 2008/95 należy interpretować w ten sposób, że w sytuacji gdy państwo członkowskie nie skorzystało z uprawnienia przewidzianego w art. 3 ust. 3 zdanie drugie tej dyrektywy, przepis ten nie stoi na przeszkodzie temu, aby w toku postępowania w przedmiocie unieważnienia prawa do znaku towarowego kwestionowany znak towarowy został unieważniony, gdy jest pozbawiony samoistnego charakteru odróżniającego i gdy właścicielowi znaku towarowego nie udaje się wykazać, że ten znak towarowy uzyskał – przed datą złożenia wniosku o rejestrację – charakter odróżniający w następstwie używania, które miało miejsce.

Wyrok Trybunału z 19 czerwca 2014 r. w sprawie C-345/13 Karen Millen Fashions Ltd przeciwko Dunnes Stores, Dunnes Stores (Limerick) Ltd,

Rozporządzenie (WE) nr 6/2002 – Wzór wspólnotowy – Artykuł 6 – Indywidualny charakter – Inne całościowe wrażenie – Artykuł 85 ust. 2 – Niezarejestrowany wzór wspólnotowy – Ważność – Przesłanki – Ciężar dowodu

*) Artykuł 6 rozporządzenia Rady (WE) nr 6/2002 z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie wzorów wspólnotowych należy interpretować w ten sposób, że aby wzór można było uznać za posiadający indywidualny charakter, całościowe wrażenie, które ów wzór wywiera na poinformowanym użytkowniku, powinno być inne od wrażenia wywartego na takim użytkowniku nie przez kombinację poszczególnych elementów wyodrębnionych z kilku wcześniejszych wzorów, lecz przez jeden lub więcej niż jeden z wcześniejszych wzorów rozpatrywanych odrębnie.

*) Artykuł 85 ust. 2 rozporządzenia nr 6/2002 należy interpretować w ten sposób, że aby sąd w sprawach wzorów wspólnotowych uznał niezarejestrowany wzór wspólnotowy za ważny, właściciel tego wzoru nie musi wykazać, iż ów wzór posiada indywidualny charakter w rozumieniu art. 6 tego rozporządzenia, lecz musi jedynie wskazać, na czym polega indywidualny charakter wspomnianego wzoru, to jest zidentyfikować element lub elementy danego wzoru, które według tego właściciela nadają mu ten charakter.

Wyrok Trybunału z 19 czerwca 2014 r. w sprawie C-11/13 Bayer CropScience AG przeciwko Deutsches Patent- und Markenamt

Odesłanie prejudycjalne - Prawo patentowe – Środki ochrony roślin – Dodatkowe świadectwo ochronne – Rozporządzenie (WE) nr 1610/96 – Artykuł 1 i art. 3 – Pojęcia „produkt" i „substancja czynna" – Sejfner

*) Pojęcie „produkt", użyte w art. 3 ust. 1 i art. 1 pkt 8 rozporządzenia (WE) nr 1610/96 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 lipca 1996 r. dotyczącego stworzenia dodatkowego świadectwa ochronnego dla środków ochrony roślin oraz pojęcie „substancja czynna", użyte w art. 1 pkt 3 tego rozporządzenia, należy interpretować w ten sposób, że mogą one obejmować substancję przeznaczoną do stosowania jako sejfner, jeżeli ma ona samodzielne działanie toksyczne, fitotoksyczne lub fitofarmaceutyczne.

Postanowienie Trybunału z 19 czerwca 2014 r. w sprawie C-450/13 P Donaldson Filtration Deutschland GmbH

Odwołanie – Wspólnotowy znak towarowy – Słowny znak towarowy ultrafilter international – Wniosek o unieważnienie prawa do znaku – Nadużycie prawa

*) Jako że ocena OHIM powinna zostać przeprowadzona wyłącznie w odniesieniu do interesów ogólnych leżących u podstaw art. 7 ust. 1 lit. b) i c) oraz art. 56 ust. 1 lit. a) rozporządzenia nr 207/2009, potencjalny lub rzeczywisty interes gospodarczy, do którego dąży wnioskujący o unieważnienie prawa do znaku, nie ma znaczenia i tym samym nie może być mowy o „nadużyciu prawa", jak słusznie orzekł Sąd.

*) Wynika z tego, że okoliczność, zgodnie z którą wnioskujący o unieważnienie prawa do znaku może złożyć swój wniosek w celu późniejszego umieszczenia przedmiotowego oznaczenia na swych towarach, w żadnym przypadku nie może stanowić nadużycia prawa, jak stwierdził to Sąd w pkt 22 zaskarżonego wyroku. Interes ogólny chroniony art. 7 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 207/2009 ma bowiem właśnie na celu dostępność i swobodne używanie wspomnianego oznaczenia.

*) Ponadto należy zauważyć, że zamiar używania rozpatrywanego znaku towarowego przez wnioskującego o unieważnienie prawa do znaku po jego unieważnieniu nie jest nieaprobowany przez rozporządzenie nr 207/2009. Jak bowiem stwierdził Sąd we wspomnianym pkt 22, art. 52 ust. 1 tego rozporządzenia przewiduje, że prawo do wspólnotowego znaku towarowego może również zostać unieważnione w wyniku istnienia bezwzględnych podstaw odmowy rejestracji na podstawie roszczenia wzajemnego w postępowaniu w sprawie naruszenia, co z góry zakłada, że pozwany w tym postępowaniu może uzyskać unieważnienie prawa do znaku, nawet jeżeli używał on przedmiotowego znaku towarowego i ma zamiar w dalszym ciągu go używać.

*) Natomiast, jak podkreślił Sąd w pkt 23 zaskarżonego wyroku, oddalenie wniosku o unieważnienie prawa do znaku na tej podstawie, że stanowi on nadużycie prawa, byłoby sprzeczne z rzeczywistą realizacją celów, do których zmierza art. 7 ust. 1 lit. b) i c) rozporządzenia nr 207/2009. Takie oddalenie nie umożliwiłoby bowiem

przeprowadzenia badania znaku towarowego w świetle przepisów regulujących jego zdolność rejestracyjną ani oceny istnienia bezwzględnej podstawy odmowy rejestracji.

*) Sąd słusznie uznał, że wykreślenie znaku towarowego opisowego lub pozbawionego charakteru odróżniającego nie jest konsekwencją wynikającą z czynu nieuczciwej konkurencji, jako że powinna była nastąpić odmowa zarejestrowania takiego znaku towarowego ze względu na istnienie obciążających go bezwzględnych podstaw odmowy rejestracji, lecz konsekwencją prawną nałożoną w art. 57 ust. 5 i 6 rozporządzenia nr 207/2009.

*) Prawo do znaku towarowego, który nie powinien był zostać zarejestrowany ze względu na charakter opisowy lub brak charakteru odróżniającego, powinno móc być unieważnione, na ochronę interesów ogólnych nie mają wpływu wcześniejsze działania osoby zarządzającej spółką, która spowodowała wszczęcie rozpatrywanego postępowania w sprawie unieważnienia prawa do znaku.

*) Ponadto należy zauważyć, że wspomniana osoba zarządzająca podjęła czynności zmierzające do zarejestrowania zakwestionowanego znaku towarowego nie dla siebie samej, lecz w imieniu i na rachunek właściciela tego znaku, Donaldson Filtration Deutschland, będącego osobą prawną, którą należy odróżnić od zarządzającej nią osoby fizycznej. Wynika z tego, że wspomniana osoba zarządzająca nigdy nie była właścicielem zakwestionowanego znaku towarowego, tak że zarzut *venire contra factum proprium* nie może być zastosowany.

Orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka

Wyrok ETPCz z 3 czerwca 201 4 r. w sprawie *López Guió przeciwko Słowacji* (skarga nr 10280/12)

Art. 8 EKPCz – prawo do poszanowania życia rodzinnego

Skarżący, obywatel Hiszpanii pozostawał w konkubinacie z obywatelką Słowacji. W maju 2009 roku ze związku tego narodziło się na Słowacji dziecko. Dziecko ma obywatelstwo zarówno hiszpańskie, jak i słowackie. Do lipca 2010 r. wraz z dzieckiem oraz partnerką zamieszkiwali razem w Hiszpanii. Po tym czasie matka wywiozła dziecko na Słowację i już stamtąd nie powróciła.
W 2010 r. wniosła do sądu rejonowego w Martinie o wydanie zarządzenia w przedmiocie wykonywania władzy rodzicielskiej nad dzieckiem i wydanie zarządzenia tymczasowego do czasu zakończenia postępowania co do meritum. Skarżący na podstawie Konwencji haskiej dotyczącej cywilnych aspektów uprowadzenia dziecka za granicę również wszczął postępowanie, które zakończyło się korzystnym dla niego rozstrzygnięciem. Sprawa w wyniku skargi konstytucyjnej matki stała się jednak przedmiotem postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym, który uchylił korzystne dla Skarżącego orzeczenie SN. Skarżący nie miał legitymacji procesowej do występowania w postępowaniu przed TK, w wyniku którego sprawa powrotu dziecka do Hiszpanii ponownie stała się przedmiotem postępowania przed sądami powszechnymi, które tym razem zakończyło się na niekorzyść Skarżącego. Sądy powszechne uzasadniły odmowę zgody na wyjazd dziecka do Hiszpanii tym, że dziecko zaaklimatyzowało się już na Słowacji, nawiązało relacje rodzinne z rodziną matki, porozumiewało się wyłącznie po słowacku, uczęszczało do słowackiego przedszkola. W takim wypadku powrót dziecka do Hiszpanii i pozbawienie go środowiska, w jakim przez ten czas przebywało, byłoby psychiczną i psychologiczną traumą dla dziecka, co powoduje, że jego interesy przeważyły nad interesem Skarżącego. Sądy słowackie zdecydowały o pozostawieniu dziecka z matką.

Skarżący zarzucił naruszenie gwarantowanego mu art. 8 EKPCz prawa do poszanowania życia rodzinnego, m.in. poprzez to, że wynik postępowania został zdeterminowany przez arbitralny wyrok TK wydany w postępowaniu, w którym Skarżący nie był stroną i nie mógł wpłynąć na jego wynik, mimo istnienia bezpośredniego interesu. Ponadto Skarżący w wyniku postepowania został pozbawiony kontaktu ze swym dzieckiem przez dłuższy czas.

ETPCz podzielił argumentację Skarżącego, wskazując, że Słowacja jako państwo członkowskie Unii Europejskiej i strona Konwencji haskiej dotyczącej cywilnych aspektów uprowadzenia dziecka za granicę miała obowiązek przeprowadzenia na podstawie Konwencji haskiej oraz rozporządzenia Rady nr 2201/2003 z dnia 27 listopada 2003 r. dotyczącego jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej postępowania w celu powrotu dziecka do jego zwyczajowego miejsca pobytu, jakim była Hiszpania, umożliwiającego m.in. sądom państwa zwykłego pobytu dziecka zajęcie stanowiska co do kwestii związanych ze statusem dziecka, w tym praw i obowiązków rodzicielskich Skarżącego.

ETPCz podkreślił, że krajowa ustawa i TK nie przewidywała udziału osób trzecich w postępowaniu ze skargi konstytucyjnej, co w praktyce oznaczało, że Skarżący nie miał w tym postępowaniu statusu strony. Skarżący był pozbawiony jakiejkolwiek ochrony procesowej w postępowaniu przed słowackim TK. W konsekwencji ETPCz stwierdził naruszenie art. 8 EKPCz, wskazując, że Słowacja nie zapewniła Skarżącemu jego prawa do poszanowania życia rodzinnego w postępowaniu mającym na celu powrót dziecka w rozumieniu Konwencji Haskiej.

Wyrok ETPCz z 3 czerwca 2014 r. w sprawie *Harrison McKee przeciwko Węgrom* (skarga nr 22840/07)

Art. 6 EKPCz – prawo do sądu – prawo do rzetelnego procesu – postępowanie cywilne – dostęp do sądu

Skarżący, obywatel Australii, wszczął postępowanie cywilne przeciwko prokuraturze o naruszenie jego dóbr osobistych w trakcie toczącego się przeciwko niemu postępowania karnego przed Centralnym Sądem Okręgowym w Peszcie poprzez nieprawdziwe jego zdaniem i obraźliwe twierdzenia prokuratora i zażądał zadośćuczynienia w wysokości 390 mln forintów (1 mln 300 tys. euro).

Postępowanie cywilne zakończyło się wyrokiem Sądu Najwyższego, który ostatecznie uchylił wyrok sądu niższej instancji, oddalił skargę Skarżącego, stwierdził, że przedmiotowe twierdzenia prokuratora zostały wypowiedziane w kontekście postępowania karnego i zasądził od Skarżącego koszty postępowania w zakresie dotyczącym postępowania pierwszoinstancyjnego, odwoławczego oraz przed SN w kwocie 1.836 tys. forintów (ok. 6 tys. euro).

Skarżący w skardze do ETPCz podniósł zarzut, że został zobowiązany do zapłaty kosztów sądowych w nadmiernej wysokości pomimo oddalenia skargi. Powołał jako naruszony art. 1 Protokołu nr 1 do EKPCz. Trybunał rozpatrując skargę w kontekście art. 6 § 1 EKPCz (prawo do sądu) stwierdził brak naruszenia.

Trybunał odwołując się do wcześniejszego orzecznictwa (wyrok w sprawie *Stankov przeciwko Bułgarii*, nr skargi 68490/01, §§ 49-67) wskazał, że pobieranie opłat sądowych od wnoszonych do sądów cywilnych skarg nie może być postrzegane jako ograniczenie prawa dostępu do sądu, które *per se* jest niezgodne z art. 6 § 1 EKPCz.

ETPCz stwierdził, że nie zachodzi ograniczenie dostępu do sądu w rozumieniu art. 6 § 1 EKPCz w wyniku nałożenia na stronę obowiązku pokrywania kosztów sądowych w większej wysokości, ponieważ wprowadzenie kosztów sądowych jest zgodne ze standardami i celami dobrej administracji sądowej (np. finansowanie funkcjonowania systemu sądownictwa oraz stanowi środek zniechęcający do wnoszenia skarg pieniaczych), jeśli w procedurze krajowej istnieją środki chroniące usprawiedliwione interesy stron.

W ocenie Trybunału, takimi gwarancyjnymi środkami jest instytucja maksymalnych kosztów sądowych oraz instytucja częściowego lub całkowitego zwolnienia strony od kosztów sądowych. Zarazem podmioty, które celowo zawyżają wartość swoich roszczeń nie mogą oczekiwać, aby były zwolnione w całości z kosztów sądowych.

Wyrok ETPCz z 24 czerwca 2014 r. w sprawie *Grzona przeciwko Polsce* (skarga nr 3206/09)

Art. 6 EKPCz – prawo do sądu – rozsądny termin – przewlekłość postępowania

Skarżący 1 lutego 1993 r. złożył do Sądu Rejonowego w Radomiu wniosek o zniesienie współwłasności spółki cywilnej oraz o podział majątku spółki. Sprawa trafiła ostatecznie do Sądu Najwyższego, który w maju 2008 r. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej Skarżącego do rozpoznania. Skarżący w 2009 r. wniósł powództwo odszkodowawcze z art. 417 kodeksu cywilnego zamiast skargi przysługującej na podstawie art. 5 ustawy z 17 czerwca 2004 r. o skardze na przewlekłość postępowania, które zostało oddalone ostatecznie wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Lublinie w styczniu 2010 r.

ETPCz stwierdził naruszenie art. 6 § 1 EKPCz ze względu na przewlekłość postępowania sądowego. Trybunał stwierdził, że nadmierna długość postępowania sądowego, obejmującego trzy instancje sądowe wyniosła ponad 15 lat. Nie stwierdził również, aby Skarżący nadużył swoich uprawnień procesowych, korzystając w postępowaniu z różnych środków prawnych, w tym żądając przeprowadzenia dodatkowych opinii biegłych, wykazywał uprawnioną aktywność procesową w popieraniu swego powództwa. ETPCz stwierdził również, że obowiązek efektywnego wymierzania sprawiedliwości ciążył na sądach krajowych. Mając na uwadze swoje dotychczasowe orzecznictwo, Trybunał uznał okres trwania postępowania sądowego za nadmierny i niespełniający przesłanki „rozsądnego terminu”.